

**ADVIES VOOR DE M.E.R.-BEOORDELING
OVER DE PRODUCTIE VAN PRIMAIR ALUMINIUM
BIJ ALUMINIUM DELFZIJL**

28 MEI 2001

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. ADVIES VAN DE COMMISSIE OVER DE M.E.R.-BEOORDELING	2
2.1 Oordeel over de toegevoegde waarde van m.e.r.	2
2.2 Onderbouwing van het oordeel.....	2
2.2.1 Methodiek	2
2.2.2 Bijzondere omstandigheden.....	3
2.2.3 Zijn er belangrijke milieugevolgen die m.e.r. rechtvaardigen?	5

1. INLEIDING

Aluminium Delfzijl BV (Aldel) te Delfzijl heeft het voornemen om de productie van primair aluminium te gaan uitbreiden door de in 1998 stilgelegde 44 elektrolyseovens volgens nieuwe technologie om te bouwen en opnieuw in bedrijf te nemen en door de stroomsterkte, na enige aanpassingen, voor alle 348 elektrolyseovens te verhogen tot 150 kA. De productiecapaciteit stijgt daarmee van 110.000 ton naar 145.000 ton per jaar. Daarnaast zal de gieterijcapaciteit uitgebreid worden met 1 extra gietstraat.

Voor deze capaciteitsuitbreiding zullen nieuwe vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewater (Wvo) verleend dienen te worden.

De voorgenomen activiteit betreft de uitbreiding van de productiecapaciteit met meer dan 15.000 ton per jaar. Daarmee is deze activiteit m.e.r.-beoordelingsplichtig op grond van categorie D21.4 van het gewijzigde Besluit m.e.r. 1994. Bij brief van 5 april 2001¹ heeft het college van Gedeputeerde Staten der provincie Groningen de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) gevraagd advies uit te brengen over de milieubeoordelingsplicht voor deze activiteit. Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies "de Commissie" genoemd².

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2 voor de samenstelling van de werkgroep en andere gegevens over het project

2. ADVIES VAN DE COMMISSIE OVER DE M.E.R.-BEOORDELING

2.1 Oordeel over de toegevoegde waarde van m.e.r.

De Commissie concludeert dat er geen bijzondere omstandigheden zijn die belangrijke milieugevolgen tot gevolg kunnen hebben bij de voorgenomen uitbreiding van de activiteit.

Er bevindt zich wel een gevoelig gebied – de Waddenzee - nabij het gebied dat door de activiteit wordt beïnvloed. Maar de voorgenomen uitbreiding van de activiteit, waarop de m.e.r.-beoordeling van toepassing is, zal geen belangrijke wijzigingen in de milieugevolgen teweeg brengen. De Commissie is dan ook van mening **dat m.e.r. geen toegevoegde waarde zal hebben** bij de vergunningverlening voor de uitbreiding van de activiteit.

2.2 Onderbouwing van het oordeel

2.2.1 Methodiek

Bij de advisering heeft de Commissie de stappen uit de door het ministerie van VROM opgestelde Handreiking voor de m.e.r.-beoordelingsplicht gevolgd. Dat betekent dat zij eerst is nagegaan of bij Aluminium Delfzijl BV sprake is van bijzondere omstandigheden die aanleiding zouden kunnen geven een m.e.r.-procedure te volgen (zie paragraaf 2.2.2). Bijzondere omstandigheden kunnen zijn:

- **de kenmerken van de activiteit:**
 - het te nemen besluit
 - de omvang van de activiteit
 - het gebruik van natuurlijke hulpbronnen
 - productie van afvalstoffen
 - verontreiniging, hinder en veiligheid
- **de plaats van de activiteit**
- **de samenhang met andere activiteiten**
- **de kenmerken van de milieugevolgen**

De handreiking stelt dat het bevoegd gezag moet beoordelen of zich één of meer 'bijzondere omstandigheden' voordoen die zodanig nadelige milieugevolgen hebben dat het opstellen van een MER een noodzakelijke stap zou zijn. De Commissie is dit nagegaan in paragraaf 2.2.3 van dit advies. Uitgangspunt van een m.e.r.-beoordelingsplicht is het 'Nee, tenzij-principe'. Dat wil zeggen dat alleen een MER hoeft te worden opgesteld als kan worden aangetoond dat er sprake is van bijzondere omstandigheden. De handreiking geeft een aantal overwegingen mee die bij het beoordelen van de ernst van de milieugevolgen een rol kunnen spelen. De volgende overwegingen, die betrekking hebben op

de milieuaspecten van de activiteit, heeft de Commissie bij haar oordeelsvorming betrokken:

- de huidige situatie en autonome ontwikkeling;
- vigerende wetgeving en beleidsuitspraken;
- (beschermde) status van het gebied;
- beschikbare kennis en informatie.

De Commissie heeft zich bij het opstellen van het advies gebaseerd op de Aanmeldingsnotitie³ van de initiatiefnemer, een werkbezoek aan het bedrijf op 10 mei 2001, alsmede op een tweetal rapporten (Haalbaarheidsstudie afgasontzwaveling Alde⁴; De Luchtkwaliteit in het Eemsmondgebied⁵) en het publieksmilieuverslag 1999 van Aldel.

2.2.2

Bijzondere omstandigheden

Kenmerken van de activiteit

Het te nemen besluit

Het te nemen besluit betreft hier de vergunningverlening inzake de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). De voorgenomen activiteit betreft de uitbreiding van de huidige productiecapaciteit van 110.000 ton primair aluminium naar 145.000 ton per jaar. De uitbreiding van de productiecapaciteit wordt gerealiseerd door de 44 in 1998 stilgelegde elektrolyseovens volgens de nieuwe technologie om te bouwen en in bedrijf te nemen en door de stroomsterkte, na enige technische aanpassingen, voor alle 348 elektrolyseovens te verhogen tot 150 kA. Daarnaast zal de gieterijcapaciteit moeten worden aangepast en dit gebeurt door 1 extra gietstraat bij te plaatsen.

De omvang van de activiteit

De huidige productie van 110.000 ton primair aluminium per jaar zal toenemen tot 145.000 ton per jaar.

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Voor deze extra capaciteitsuitbreiding is vooral extra aluinaarde (ongeveer 95.000 ton t.o.v. de vergunning van 1997 en 70.000 ton sec voor deze uitbreiding) nodig. Ook zal er meer elektriciteit worden verbruikt. Maar de hoeveelheid stroom per kilo te produceren primair aluminium zal afnemen.

De productie van rest- en afvalstoffen

De belangrijkste vrijkomende reststoffen zijn: anoderesten, gieterijlakken, electroliet en ovenpuin. De reststoffen worden opnieuw gebruikt of elders nuttig toegepast.

De belangrijkste vrijkomende afvalstoffen zijn: F⁶-houdend afval, ovenpuin en KGA⁷.

³ Aanmeldingsnotitie: notitie voor beoordeling m.e.r.-plicht, Aluminium Delfzijl B.V., maart 2001

⁴ *Haalbaarheidsstudie afgasontzwaveling Alde*; 11 december 2000, Tebodin Consultants & Engineers.

⁵ *De luchtkwaliteit in het Eemsmondgebied*; onderzoek naar emissies en concentraties van luchtverontreinigende stoffen, TNO, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen op 20 maart 2001

⁶ F-houdend afval: afval waarin fluorïden) zit.

Verontreiniging en hinder, externe veiligheid

Bij verontreiniging gaat het vooral om de verontreiniging naar lucht (fluor, SO₂, NO_x, stof, CO, PFC's, CO₂, zware metalen en PAK) en naar water (fluoriden, stof, CZV, zware metalen (waaronder lood), PAK). Ten opzichte van het productiejaar 1995 nemen de emissies af. Ondanks een toename van de productiecapaciteit met 45% (ten opzichte van de aanvraag 1997) blijft de milieubelasting beneden het niveau van 1995 en daarvoor.

Zonder maatregelen zal de milieubelasting evenredig met de capaciteitsstijging toenemen. De te treffen maatregelen zijn:

- het installeren van een ontzwavelingsinstallatie;
- een verdere reductie van het aantal anode effecten en
- een on-line bewaking van het omkastingsrendement.

De ontzwavelingsinstallatie zal ook een bijdrage leveren aan het verminderen van de emissies van fluoriden en stof.

In het elektrolyse proces wordt een fluoridenhoudend zout (kryoliet) en in de gieterij gasvormig chloor gebruikt. Deze stoffen komen voor op de stoffenlijst uit het Besluit Risico Zware Ongevallen. De hoeveelheid stoffen die gebruikt worden neemt met ongeveer 15% toe. Het voornemen leidt niet tot een vergroting van het risico tot het optreden van zware ongevallen dan wel van abnormale bedrijfsomstandigheden.

Plaats van de activiteit

De activiteit vindt plaats in het Eemsmondgebied, nabij de Waddenzee. Zowel door lozing van water als door emissies via de lucht, kan er sprake zijn van milieueffecten op het Waddenzeegebied. Gegeven de huidige ervaringsgegevens en kennis is de kans klein dat er sprake zal zijn van significante effecten op de Waddenzee door deze uitbreiding van de productiecapaciteit.

De samenhang met andere activiteiten

In de directe nabijheid bevinden zich verschillende grote industriële ondernemingen. De bijdrage van Aldel, als gevolg van deze capaciteitsuitbreiding, aan het geheel van emissies is daarbij relatief gering.

Kenmerken van de milieugevolgen

De belangrijkste potentiële milieugevolgen zijn de emissies naar lucht en water. Belangrijk is om daarbij op te merken dat ondanks de toename van de productiecapaciteit de milieubelasting voor bijna alle stoffen ruim beneden het niveau van 1995 blijft. Dit geldt niet voor de CO₂-uitstoot. Maar deze uitstoot heeft geen effect op de Waddenzee.

Toepassing van het ALARA-principe kan de totale milieubelasting verder doen afnemen.

⁷ KGA = Klein Gevaarlijk Afval.

2.2.3 Zijn er bijzondere omstandigheden die een MER rechtvaardigen?

De kenmerken van de activiteit, de samenhang met andere activiteiten en de kenmerken van de milieugevolgen geven geen aanleiding tot het vaststellen van bijzondere omstandigheden.

De plaats van de activiteit vraagt om een nadere overweging. Aldel ligt nabij het Waddenzegebied. Sinds het bedrijf in het eerste kwartaal in 1999 gestopt is met de natte luchtreiniging is er geen sprake meer van gebruik van zeewater en vervolgens de lozing van vervuild zeewater. De huidige lozing van water en de emissies naar de lucht, en de relatief geringe toename ten gevolge van de uitbreiding daarvan ten opzichte van de huidige situatie, rechtvaardigen niet een conclusie dat er sprake zal zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor dit gevoelige gebied.

Conclusie

Bovenstaande overwegingen leiden tot de conclusie dat er geen bijzondere omstandigheden zijn die belangrijke milieugevolgen tot gevolg kunnen hebben bij de voorgenomen uitbreiding van de activiteit. Uit de informatie blijkt dat de mogelijke milieueffecten op de Waddenzee gering zullen zijn. De Commissie is dan ook van mening dat zich geen bijzondere omstandigheden voordoen die aanleiding geven tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure. De Commissie weegt daarbij tevens mee dat m.e.r. een geschikt instrument is voor het vergelijken van milieugevolgen van alternatieven. Voor deze capaciteitsuitbreiding van de activiteit is het uitwerken van alternatieven nauwelijks mogelijk en ook niet reëel. Ook om die reden zou de inzet van m.e.r. in dit geval een te zwaar instrument zijn.

2.2.4 Overige aandachtspunten

Stof

Vanwege de aanscherpingen - op grond van Europese regelgeving - ten aanzien van de toegestane fijn-stof immissieconcentraties op leefniveau, zal daar bij de vergunningverlening op moeten worden toegezien. In de Aanmeldingsnotitie is aan deze problematiek weinig aandacht besteed. Dit aspect moet niet veronachtzaamd worden.

Zware metalen

De Commissie wil bijzondere aandacht vragen voor de reductie van de uitstoot van zware metalen (i.c. nikkel, zink, lood en koper). Vooral de reductie van de uitstoot van lood vormt daarbinnen een belangrijk aandachtspunt.

Afvalstromen

De Commissie wijst er nog op dat, hoewel de vergunningsvoorwaarden helder zijn weergegeven, zij uit de Aanmeldingsnotitie geen direct inzicht heeft gekregen in de werkelijke, jaarlijkse afvalstromen. In de verdere procedure dient deze omissie te worden weggenomen.

Tot slot

De Commissie wijst er op dat zij bij dit advies uitsluitend naar de milieubelasting van Aldel zelf heeft gekeken. De extra milieugevolgen die ontstaan door het hogere energiegebruik van Aldel of de milieugevolgen vanwege de winning, voorverwerking en transport van bauxiet zijn niet meegewogen.